

efter gjorde Konkurs, og hvor dens Papirer, visse Arter af Obligationer, kunde kjøbes for en Bagatel. Forholdene i saa Henseende have været? Vilde det ikke have været en Blyndring af Eiendomsbesidderne eller af dem, der ere Eier af Arvefæstegifter? Men hvad om nu igjen under forandrede Forhold Kurserne kom til at synke? Man kan jo ikke vide, hvad der kan forestaa et Land, hvorledes Statspapirerne kunne synke 50 pCt. osv. Er det da fuld Erstatning, man giver, naar man siger til en Mand: Den Erstatning skal Du tage imod for en Værdi, som er den sikreste her i Landet? Jeg skal henpege paa, at kongelige Obligationer ikke kunne holde Kurs med Kreditforeningsobligationer; thi man har en instinktmæssig Følelse af, at det bedste Pant er første Prioritet i Landeendomme, og intet Papir kan i Virkeligheden stilles sammen dermed, det vil da sige, naar Lov og Ret blive respekterede fuldt ud i Landet. (Afbrydelse af Berg.) Det ærede Medlem for Veile Ants 2den Valgfreds kommer med endel Afbrydelser baade forrige Gang og denne Gang, men det har ikke været mig muligt at se noget virkeligt Indhold i disse Afbrydelser. Altsaa, det er ikke nogen virkelig Erstatning, der her hydes, og dette er for mig et meget væsentligt Moment. Forresten forekommer det mig, at naar man ved denne Sag lige som ved de andre skal til at fremhæve de virkelige reale Grunde for Lovene og ikke blot holder sig til de mere yndede poetiske Bendinger, saa komme Talerne fra anden Side i en mærkelig Forlegenhed. Der er talt her om Udskyningen og om den Afhængighed, som saadanne Mænd ere underkastede, og f. Ex. ogsaa om Sagretten. Men det er jo netop et Bevis paa, at de Baand, der herved ere lagte paa Jorden, i Virkeligheden ikke ere af anden Natur, end at de kunne fjernes ad Lovgivningsveien, forsaavidt den Slags Ting overhovedet kan fjernes; thi de Herrer kunne ikke ved nogen Lov forhindre Omgaaden paa forskjellig Vis; det kan man aldrig, saa længe denne Jordklode bestaar. Det er altsaa netop et Bevis paa, at man ad andre Veie kan løse disse Spørgsmaal. Det ærede Medlem fra Møen (Bojsen) fremhævede f. Ex., at Udskyninger ikke kunne foregaa, fordi Arvefæstegifternes Eier skal give Samtykke, men det skal enhver Prioritetshaver

Der kan ikke udstykes en eneste Eiendom uden Prioritetshavernes Samtykke. Det ligger altsaa i, at der mangler Lovbestemmelser om Fordelingen af en sliq Byrde, men derfor behøver man ikke radikalt at gaa hen og erklære det for en for Samfundsudviklingen skadelig Form. Kan der findes en lempelig Erstatningsmaade, som giver fuld Erstatning, og som ikke uden Nødvendighed kræfter andre Regler, der bør opretholdes i Samfundet og holdes i Hævd i Lovgivningen, da skal jeg meget gjerne være med til at stemme for Reformen i saa Henseende. Der blev af det høitagtede Medlem fra Middelfart (Monrad) blandt Andet hentydet til, at den engelske Negjerter havde maattet gaa ind paa endel af de Fordringer, som man i Irland havde stillet. Nu veed jeg ikke rettere, end at man skal tage sig tagt med at drage Paralleler, og det kan gjerne være, at det mere maa opfattes som en aandrig Sammenligning, hvad der blev anført af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds (Boos); thi i Virkeligheden kunne vore Forhold saa lidt stilles sammen med de irske Forhold, at enhver Parallel bliver vildledende. Forholdene i et Land med den Historie som Irland, hvor Jorden er konfiskeret af fremmede Erobrere, der ikke have gjort, som vi have gjort, idet vi have søgt at løse Bankelighederne paa en virkelig retfærdig, billig og moderat Maade, kunne paa ingen Maade stilles sammen med vore. Hvis man i Irland havde søgt at løse Spørgsmaalet, hvis det overhovedet havde kunnet løses, hvad jeg ikke skal indlade mig paa at dømme om eller afgjøre, idet jeg ikke overser, at Forstjellen er saa stor som vel muligt, og hvis man da havde søgt at løse det paa samme Maade som vi i Slutningen af forrige Aarhundrede, er jeg vis paa, at den nuværende engelske Premierminister aldrig havde givet sit Samtykke til eller var gaaet i Spidsen for en Bevægelse med saa radikale Forandringer som den, han nu har været med til. Hvad Fæstevæsentet angaar, erkjender jeg, at jeg udtalte mig stærkt sidst, fordi jeg saae disse tre Love som uundværlige Attentater paa Eiendomsretten, som jeg troede var den Ret, der giver det mest økonomiske Udbytte og mest Selbstændighed og Frihed i et Land. Jeg udtalte mig, som sagt, stærkere af den Grund; men jeg fremhævede tillige, uden dog at finde